

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No KB.6496

Son Yürük Semaî

[♩=132]

N°242 *Yürük semai*

[♩=180]

[♩=204]

1 2

İrak Âyininin sonu .

İrak Makamında Mevlevî Âyininin

Farsça metni

.....

SELÂMI EVVEL

1

Mahestü nemi danem hnrşidi ruhat ya ne (hey canimen hey hey sultanimen)
 Bu ayrılık oduna canım nice bir yane (« « f « « «)
 Sevdayı ruhi leyli şüd hasılı ma hayli (" " " " ")
 Mecnûn gibi vaveyli oldum deli divane (" " " " ")
 [hey hünkârimen hey pirim vay hey hey ihsan meded hey gufran meded hey]
 [canım vay hey hey sübhan meded yar yar yar yüregim yar del cigerim vay]
 [gör ki neler var ah]

2

Ey halikı heft asüman dermandeem feryadi res (yar hey sultanimen)
 Vey razıkı pirü civan dermandeem feryadi res (" " ")
 Ey kadirü her insü can dânen dei razi nihan (" " ")
 Darendeı kevnü mekân dermandeem feryadi res (" " ")
 Ey namı tû ber kâmı leb hanem tûra her rûzû şeb (" " ")
 Ey kârisazı her sebeb dermandeem feryadı res (" " ")
 [hey hey hünkârimen hey hey ranayimen hey hey makbûlimen]

3

Düş reftem der meyani meclisi sultanı hiş
 Der kefi saki bididem der sürahi canı hiş
 Güfemeş ey canı canı sakiyan behri huda
 Pür küni peymanei vü meşkeni peymanı hiş
 [hey sultanimen hey hünkârimen hey ranayimen]
 [hey hey hey yar yar hey makbûlimen]

SELÂMI SANİ

4

Sultanı meni, sultanı meni Ender dilü can imanı meni
 Der men bidemi men zinde şevem Yek can çi şevad sad canı meni

Ah! imanı meni

6

Ey aşıkan ey aşıkan men canı canan yaftem
 Ey sadıkan ey sadıkan men nûri iman yeftem
 (Ah! zalim yar ah mirim)

SELÂMI SALİS

7

Der dilü can hane kerdi akibet	(beli yarimen)
Her düra divane kerdi akibet	(" ")
Amedi kâteş derin alem zeni	(" ")
Va nekeşti ta nekerdi akibet	(" ")
Ey zi aşkat âlemi viran şüde	(" ")
Kasdı in virane kerdi akıbdt	(" ")
Ey dili mecnûn ez mecnûn beter	(" ")
Merdii merdâne kerdi akibet	(" ")

TERENNÜM

8

Ey ki hezar aferin (ah) bu nice sultan olur
 Kulı olan kişiler (canım) husrevü hakan olur
 Herki bu gün Veled'e (ah) inanuben yüz süre
 Yoksul ise bay olur (canım) bay ise sultan olur

TERENNÜM

9

Ma der dü cihan gayri Huda yar nedarim
 Cüz yadı Huda hiç diger kâr nedarim
 Müştakı dilü cani tü Şemsel Hakı Tebriz
 Der ayine cüz vayeri didâr nedarim
 [hey hey yarimen yar ah yarimen yar ah]
 [yarimen yarimera dost yarimen yarimera dost]
 [yarimen vay]

9

İmrüz semaastü müdamestü sekayi
 Gerdan şüde ber cem'i kadehhayi atayi
 Fermani sekallah residest binüşid
 İnten heme can şevkı zi ihvanı safayi

TERENNÜM

10

Her ki zi uşşak girizan şeved (hey)
 Barı diger hace peşiman şeved (hey)
 Her ki sebûyi tü keşed akıbet (hey)
 Der haremi işreti sultan şeved (hey)

11

Vesvesei ten güzêşt gulgulei can resid
 Mûri fûrûşed begûr haylı Suleyman resid
 İni felek ateşi çendi küned serkeşi
 Nûh bekeşti nişest cûşişi Tûfan resid
 Çend muhannes mera davii merdî küned
 Rüstemi hançer keşid Samı neriman resid
 Mihneti Eyyub ra fakai Yakup ra
 Çârei diger nebûd rahmeti Rahman resid
 (yar) yüregim yar gör ki neler var yar yüregim)
 (del cigerim gör ki neler var yare haber var)

§

Gözüm ki kane boyandı şerabı neyleyeyim
 Ciger ki otlara yandı kebabı neyleyeyim
 Ne yare yaradı cismim ne bana bilmem hiç
 İlähi ben bu bir avuç türabı neyleyeyim

SELÂMI RABİ

12

Sultanı meni Sultanı meni Ender dilü can imanı meni
 Der men bidemi men zinde şevem Yek can çi şeved sad canı meni

[Ah ! imanı meni]

Hafız Abdürrahim Şeyda De'de

Istanbullu olup fukarai tarikati halvetiyeden bir zatın oğlu ve hafızı kelâmullah idi. Bilahire gözlerine ama tari olmuştur. Fenni muikiye intisap ve O yüzden temini maişet mülâhazasile mevlevi hanelere girmiş ve galata şeyhi Selim Dede merhumdan sikke puşî inabet olarak meherei ihvani tarikattan nây ve ayin hanlık taalüm edüp tekmil musiki fennine az zamanda nail ve zamanın hafız postu olup yeni kapu ve üsküdar mevlevi hanelerinde kudumzen başîlik makamı refî'ine vasıl olmuştur.

Kudreti şiriyesinde olduğundan bestelerinin güftelerini mutlaka kendisi nazım etmek mutadı idi. Bu ebyat cümlei eş'arından dır.

(Kıt'a)

Kul oldum bir cefa kâre cihan bağında gülfemdir.
Mecalim yoktur inkâre firakı bana matemdir.
Gönül sevdi O şehbazı tükenmez şive vü nazi.
Güzellerin serefrazı gören vashına irsemdir.

Ve (Irak) makamında muazzam bir (ayini şerifi) vardır ki mülga mevlevi hanelerde okunurdu. ve bir çok makamlarda mürabba ve sema'i ve nakış semaileri olduğu gibi (Hüzzam) makamında bestelediği büyük bir (Kârî natıkı) kudreti musikiyesinin ne derece yüksek olduğunu anlatmağa kâfidir. Bu nadide eserinde külliyatımızda ileride neşri mukarrerdir.

Hicri 1214 tarihinde vefat etmiş ve Üsküdar mevlevi hanesinin meşayiha mahsus makberesine defin edilmiştir.

ISTANBUL
KONSERVATUVARI

NEŞRİYATI

TÜRK MUSİKİSİ KLASİKLERİNDEN

Dokuzuncu cilt

Mevlevî Âyinleri

IV

Zekâizade Ahmet Dr. Suphî ve Mesut Cemilden müteşekkil Konservatuvar « Tasnif ve Tesbit Heyeti » tarafından notaya alınmış tarihî Kıymeti haiz üç MEVLEVÎ ÂYİNİ ile Heyetten Zekaizade Ahmedin Yapdığı Tetkikat üzerine Bestekarlarının Tercümei hallerini havidir.

HER HAKKI MAHFUZDUR, ارجع

ISTANBUL

Haşım Matbaası

1934

Kemal BATANAY
Naime BATANAY

ع
ص
ن

433

Mevlevî Âyinleri

X

İRÂK MAKAMINDA